

Op 2 september 2024 viel ik om. Een flinke hartaanval veranderde een gepland bezoek aan het Zuyderland om de Tweede Kamer toe te spreken in een spoedrit naar de SEH. Wat volgde was een jaar van vallen en opstaan. Van knokken voor het behoud van het ziekenhuis tot vechten voor mijn eigen leven in dat ziekenhuis.

Ik leerde wat kwetsbaarheid is en hoe belangrijk nabijheid van zorg en dierbaren is. Ik leerde via mijn eigen hartenkreet ook die van heel veel Heerlenaren voelen. Het is echt wat anders om die hartenkreet in theorie te kennen dan 'm in de praktijk te ervaren. Ik leerde het verschil tussen wat bureaucraten zeggen en wat ze doen. Het verschil tussen het rotsvaste vertrouwen in de eigen modelmatige werkelijkheid en de weerbarstige praktijk. Ik heb ervaren hoe onmachtig dat mensen maakt.

Doen wat je zegt en zeggen wat je doet, is het minste wat mensen mogen verwachten. Anders oogsten we ongewild cynisme, en dat kunnen we niet gebruiken. Het is een les die ik vandaag graag toepas.

Voorzitter, ook Heerlen weet wat vallen en opstaan betekent. Een stad die door de opening van de mijnen als een komeet opkwam en door de sluiting ervan keihard viel. Een stad die zich aan de eigen haren uit het moeras trekt, terwijl het tijdens het opstaan steeds nieuwe klappen krijgt. Maar telkens weigert de stad zich neer te leggen bij de gevolgen van landelijke besluiten en economische krachten. Hub Cobben organiseerde oud-koempels voor betere pensioenen, bewoners kwamen in actie tegen drugs- en prostitutieoverlast, en met *Operatie Hartslag* overwon Heerlen de verwoestende heroïne-crisis dankzij samenwerking en doorzettingsvermogen.

Die bereidheid om in actie te komen als de belangen van de gemeenschap in het gedrang zijn, maken ons tot wie we zijn. Als moderne Hub Cobben's gaan duizenden mensen al 2 jaar de straat op voor behoud van cruciale ziekenhuisvoorzieningen. Ze zetten druk op bestuurders die zichzelf heel slim vinden, maar niks snappen van de levens van tienduizenden alleenstaande moeders, ouderen en zieken. Daarom groot respect voor al die bewoners, medici, verloskundigen en bekende Nederlanders als Emil Szarkowicz, Marcia Luyten en Huub Stapel. Maar ook- en ik doe dat niet zo vaak, voor de collega's in deze raad en het College die niet opgeven. Samen vertegenwoordigen we een stad die zich niet neerlegt bij slechte voorstellen en bedrijfseconomische belangen. ***Vastgoedbelang gaat niet boven volksbelang. Geld gaat niet boven gezondheid.***

Voorzitter, ook dit college is onderdeel van het Heerlen dat zich steeds verder opricht. Met het bevechten van hardnekkige armoede en achterstanden. Maar ook met het opwaarderen van ons centrum, als plek waar je graag wil zijn. Als het lukt om de UM naar Heerlen te halen, is dat een historisch succes. Hoe ver zijn de onderhandelingen? En minstens zo belangrijk: er wordt ook flink geïnvesteerd in renovatie of nieuwbouw van onze basisscholen. De SP wordt ook blij van de bouwsteigers in Vrieheide. Honderden woningen worden opgeknapt. De huis-aan-huis operaties van de energiecoaches en de Ooievaarsmoeders zijn mooie voorbeelden van de menselijke maat. Ook het geplande Zorgbuurthuis in Meezenbroek smaakt naar meer. Zorg daar waar het hoort, in de buurt, dat is sociale vooruitgang! En laten we de opwaardering en extra investering van hoensbroek-centrum niet onvermeld laten, waarbij we graag van het college vernemen hoe het rijke verenigingsleven in hoensbroek een plek krijgt in de plannen. De SP is trots op deze resultaten, maar beseft ten volle dat armoede en achterstanden

nog steeds groot en hardnekkig zijn in onze stad. Niet achterover leunen dus, maar met volle kracht vooruit de komende jaren.

De invoering van de Parkstadwet zal bijdragen aan sterke en stabiele buurten, een lang gekoesterde wens van de SP. Het is een compliment aan het College en alle betrokkenen waard. De Parkstadwet en de Woonpijlars zijn goede voorbeelden van ijzersterk onderzoek en strakke samenwerking. De SP wil wel weten hoe ze precies in deze begroting staan. Met hoeveel niet-toegewezen huishoudens wordt rekening gehouden? Waar vinden we de financiële effecten terug? Hoe voorkomen we dat de Parkstadwet als bezuiniging wordt gebruikt? De SP wil de toezegging dat alle financiële voordelen van het beperken van kwetsbare instroom ingezet wordt om de aangewezen buurten 'sterker en stabiel' te maken. Kan het College dat garanderen of moet de raad daarover een uitspraak doen?

Met het actieplan Fijne buurten en de verhoging van het budget voor groenonderhoud is een eerste goede stap gezet om de publieke ruimte in onze buurten te verbeteren. Maar pas op: samenhang en samenwerken zullen bepalend zijn voor een succesvolle uitvoering van het actieplan. We zien veel potentieel in het handboek openbare ruimte, waar we obv buurt en karakteristieken beleid formuleren voor de openbare ruimte. De wethouder geeft aan dit in Q2 2026 te zullen opleveren. Graag zien we dat dit in het 1^e kwartaal wordt opgeleverd. Graag een reactie van de wethouder

"Samenhang" is een woord dat vaak terugkeert in de raadsbrede kritiek op het ruimtelijke beleid. Het is wat vaak ontbreekt. We zagen het recent bij discussies over de Spoorsingel en het Willemsskwartier. De raad luidde de noodklok en dat bleek terecht. Een week later lezen we in de krant dat de eigenaar van Studio2000 een plan bij de gemeente heeft ingediend om het

pand om te bouwen naar een appartementencomplex en wethouder Peters nergens van wist. De SP maakt zich ernstige zorgen over gebrekkige samenhang en focus. En we zijn niet de enige. We kunnen dit veel beter doen, in samenwerking en samenhang, op basis van de besluiten en richting die deze raad heeft bepaald. In samenwerking met al die maatschappelijke partners, die niets liever willen dan er samen de schouders onder zetten.

We ontvingen vorige week een brief van de voorzitter van het Nationaal Programma Heerlen-Noord. Een brief voor onze verkiezingsprogramma's en mogelijke onderhandelingen. Meneer de voorzitter, u kent hem vast, die voorzitter, want hij heet Roel Wever. En hij schrijft: *Waar in theorie gezamenlijk gekozen werd voor drie focuswijken (GMS, Vrieheide e.o. en Kasteelbuurt-Hoofdstraat Hoensbroek) blijkt de praktijk weerbarstiger. Om tot samenhangende investeringen te komen stel ik voor dat we, naar voorbeeld van de Ladder van Lodewijks, tot een systematiek van prioritering komen.*

De SP is er van overtuigd dat het verder bouwen aan sterke en stabiele buurten een van onze grootste uitdagingen is de komende jaren. Te beginnen in de buurten waar de nood het hoogst is! We hebben 3 wijken tot focuswijk gekenmerkt, maar in deze raadsperiode nooit geld gereserveerd voor deze wijken. Als er nu weer geen geld vrij wordt gemaakt voor de focuswijken, waarom zijn het dan focuswijken? Er wordt immers wel veel geld geïnvesteerd in andere buurten en projecten! Wat wel kan in Benzenrade kan niet in Vrieheide? Vergroening in Lindenveld en verkeerschaos en verloedering in GSM? Ik ben het met Roel Wever eens, op 1 punt na. We moeten prioriteren, maar we hoeven niet te wachten tot de coalitieonderhandelingen. (**motie en/of amendement**).

Tot slot, voorzitter, wil ik met een hartenkreet uit onze volksbuurten afsluiten. “Niet opstapelen, maar afstapelen” staat er op de posters in de Hoofdstraat in Hoensbroek. Ook in Schandelen en de Weggebekker zijn zulke geluiden te horen. Kwetsbare buurten die de meeste kwetsbare maatschappelijke voorzieningen en beschermd wonen op hun smalle schouders dragen. Omgekeerde solidariteit omdat de grond er goedkoop is of de panden leeg staan. Het College zegde toe te zullen afstapelen. Maar... hoeveel is er eigenlijk al afgestapeld in de Hoofdstraat, in GMS of Weggebekker? Welke concrete plannen heeft het college om de nood van buurt en buurtbewoners te verlichten en hen op afzienbare termijn perspectief te bieden?

Laten we werk maken van onze goede intenties, onze woorden omzetten in daden, laten we doen wat we zeggen! Om verandering te bewerkstelligen zoals we dat al zo vaak deden.